

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

20 november 2008

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Helsinki van 17 maart 1992
inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen
en internationale meren, aangenomen op 28 november 2003 in Madrid**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding

Het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, Helsinki, 17 maart 1992 (ook bekend als het Helsinki Watervrdrag; hierna het Verdrag genoemd) kwam tot stand binnen de schoot van de UNECE of VN/ECE, de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties. België is partij bij dit verdrag.

Het Verdrag heeft tot doel de grensoverschrijdende waterlopen en meren te beschermen en de samenwerking tussen de oeverstaten te versterken.

Tijdens de derde Vergadering van de Partijen bij het Verdrag is op 28 november 2003 bij besluit III/1 een wijziging (synoniem: amendement) van het Verdrag aangenomen, op basis van een voorstel uitgaand van Zwitserland.

In deze context dient verwezen te worden naar het artikel 21 van het Verdrag, luidend als volgt:

“Artikel 21, Wijziging van het Verdrag

1. Iedere Partij kan voorstellen doen tot wijziging van dit Verdrag.
2. Voorstellen tot wijziging van dit Verdrag worden besproken tijdens een vergadering van de Partijen.
3. Teksten van voorstellen tot wijziging van dit Verdrag worden schriftelijk ingediend bij de Uitvoerende Secretaris van de Economische Commissie voor Europa, die ze ten minste negentig dagen voor de vergadering tijdens welke zij ter aanneming zullen worden voorgelegd, doet toekomen aan alle Partijen.
4. Elke wijziging van dit Verdrag wordt aangenomen met consensus van de vertegenwoordigers van de Partijen bij dit Verdrag die aanwezig zijn tijdens een vergadering van de Partijen, en treedt ten aanzien van de Partijen bij dit Verdrag die de wijziging hebben aanvaard, in werking op de negentigste dag na de datum waarop twee derde van de Partijen hun akten van aanvaarding van de wijziging bij de Depositaris hebben nedergelegd. Voor

iedere andere Partij treedt de wijziging in werking op de negentigste dag na de datum waarop die Partij haar akte van aanvaarding van de wijziging nederlegt.”.

In april 2008 was de wijziging reeds aanvaard door de volgende acht landen: de Tsjechische Republiek, Hongarije, Luxemburg, Moldavië, Nederland, Polen, Roemenië en Zweden.

Het Verdrag heeft, in onze Belgische logica, een ‘gemengd karakter’, dit wil zeggen het valt zowel onder de bevoegdheid van de federale overheid als van de gewesten. Ook de wijziging werd op 2 december 2003 als gemengd federaal / gewestelijk aangeduid door de Werkgroep Gemengde Verdragen, het advieslichaam van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid. Op 15 maart 2005 hechtte de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid haar goedkeuring aan het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen.

Daar het om een gemengd verdrag of althans een gemengde verdragswijziging gaat, dienen de respectieve regeringen en parlementen van alle vier de actoren – de drie gewesten plus de federale overheid – hun instemming te betuigen voordat / opdat tot aanvaarding door België kan worden overgegaan.

2. Algemene bespreking

Het amendement vervat in punt 1, a) en b), van besluit III/1 beoogt een wijziging van de artikelen 25 en 26 van het Verdrag met de bedoeling om VN-staten, gelegen buiten de UNECE-regio, toe te laten om partij te worden bij het Verdrag. Tot nu toe kunnen enkel VN-staten gelegen in de UNECE-regio toetreden tot het Verdrag.

Hierdoor kunnen staten, die lid zijn van de Verenigde Naties, maar gelegen zijn buiten de UNECE-regio (en dan in eerste instantie staten die aan deze regio grenzen) tot het Verdrag toetreden, hetgeen iets is waartoe het punt 4) van het besluit hen van harte uitnodigt.

In andere milieuverdragen van de UNECE werd ook reeds toegestaan dat staten, gelegen buiten de UNECE-regio, partij zouden kunnen worden: namelijk in het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden en het Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, alsook in het Protocol betreffende civiele aan-

sprakelijkheid en vergoeding van schade ten gevolge van de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen op grensoverschrijdende wateren.

Het is niet meer dan logisch dat dergelijke mogelijkheid ook wordt ingevoerd in het Helsinki Waterverdrag, aangezien het Verdrag de bescherming beoogt van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, die zich ook kunnen uitstrekken buiten de UNECE-regio.

In het besluit III/1 wordt tevens benadrukt dat samenwerking tussen oeverstaten voor grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren bijdraagt tot vrede en veiligheid en tot duurzaam waterbeheer, en alle partijen tot voordeel strekt. Het voorliggende amendement beoogt de samenwerking binnen stroomgebieden in de gehele wereld te bevorderen en ervaringen te delen met andere regio's van de wereld.

De toekomst zal uitwijzen, welke staten die lid zijn van de Verenigde Naties maar niet van de UNECE, gebruik zullen willen maken van de nieuwe mogelijkheid om tot het Verdrag toe te treden. Eveneens zal het slechts in de loop der jaren duidelijk worden welke waterlopen en meren met succes onder de beschermende sfeer van het Verdrag zullen ondergebracht worden.

3. Artikelsgewijze bespreking van wijziging

Krachtens het punt 1, a), van besluit III/1 wordt na het tweede lid een nieuw lid toegevoegd in het artikel 25 van het Verdrag, dat het heeft over “Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring en toetreding”; de andere leden worden dienovereenkomstig hernoemd. Het nieuwe lid stelt dat ook staten die lid zijn van de Verenigde Naties doch niet van de UNECE tot het Verdrag kunnen toetreden, na goedkeuring door de Vergadering van de Partijen. Dit gegeven van de goedkeuring dient opgenomen te worden in de akte van toetreding. Alle dergelijke verzoeken tot toetreding zullen pas ter goedkeuring aan de Vergadering van de Partijen worden voorgelegd, nadat dit lid in werking is getreden voor alle staten en organisaties die op 28 november 2003 Partij waren bij het Verdrag.

Krachtens het punt 1, b), worden enkele bijkomende woorden ingevoegd in artikel 26, ‘Inwerkingtreding’, meer bepaald in het derde lid. Op deze wijze wordt

de in artikel 26, lid 3, voorziene regeling uitgebreid tot ook de nieuw bijkomende categorie van potentiële toetreders.

*De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Hilde CREVITS

Voorontwerp van decreet houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Helsinki van 17 maart 1992 inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, aangenomen op 28 november 2003 in Madrid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

./. .

Art. 2. De wijziging van het Verdrag van Helsinki van 17 maart 1992 inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, aangenomen op 28 november 2003 in Madrid, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van
Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en
Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en
Toerisme,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en
Natuur,

Hilde CREVITS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De wijziging van het Verdrag van Helsinki van 17 maart 1992 inzake de bescherming en het gebruik

van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, aangenomen op 28 november 2003 in Madrid, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 7 november 2008.

*De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,*

Hilde CREVITS
